

KUNNSKAPSDEPARTEMENTET

Postboks 8119 Dep.,

N-0032 Oslo

Ålesund 28.01.13

Høring – forslag til endringer i privatskoleloven -

Presisering av begrepet "anerkjent pedagogisk retning" mv.

Norske Fag- og Friskolers Landsforbund avgir herved følgende høringsuttalelse:

Generell uttalelse: NFFL minner om våre kritiske vurderinger da privatskolelovens § 2-1 punkt b) ble innført i loven. Vi var særlig skeptisk til at departementet ikke kunne vise hvilken faglig autoritet som skulle avgjøre anerkjentbegrepet. Vårt grundige arbeid den gang, der vi også var i kontakt med ledende pedagogiske miljøer i Norge, konkluderte med at det måtte ligge mer politiske motiver til grunn for måten lovteksten var utformet. Vi mente den gang at begrepet «anerkjent pedagogisk retning» ikke ville ha tilstrekkelig faglig forankring, så lenge lovgiver ikke kunne definere nærmere hvem som skulle gjøre de sakkyndige vurderingene. Loven fikk heller ingen begrensning eller innramming til nasjonale eller internasjonale forhold eller kriterier. Noe som vil gi ytterligere uklarheter i forhold til å tolke begrepet som ble brukt i lovforslaget.

NFFL var ikke uenig i at både Steinerskoler og Montessoriskoler skulle kunne godkjennes på dette grunnlaget, men overfor nye og i Norge lite kjente eller anerkjente pedagogiske retninger ville loven kunne brukes som hindring for å slippe nyskapende læringsmetoder og retninger til. Vi mener vår vurdering fra høsten 2006 også har relevans for dages hørings sak.

Om det konkrete lovforslaget har vi følgende merknader:

Montessoripedagogikken er vel dokumentert som en pedagogisk retning nasjonalt og internasjonalt. Grunnskolen som er godkjent med montessorigrunnlag er alle organisert i Norsk Montessoriforbund, og NFFL mener dette forbundet gjør en god jobb som forvalter av de pedagogiske verdiene for disse skolene.

Heltbergs Gymnas fikk sin godkjenning som en «montessoriiinspirert skole», og den har fungert godt på dette grunnlaget. Da den nye lovbestemmelsen kom om å være basert på en spesifikk anerkjent pedagogisk retning, satte skolen i gang sitt revisjonsarbeid for å beskrive en montessoripedagogisk plattform for norsk videregående opplæring. Og denne planen ble godkjent av

Utdanningsdirektoratet i 2011. Våren 2012 fikk to nye skoler sin godkjenning basert på den samme læreplanen som for Heltberg gymnas, Drammen Friskole og Trondheim Montessoriskole.

Av høringsdokumentet fremgår det at Norsk Montessoriforbund har reagert negativt på denne godkjenningen og hevder at det ikke finnes et anerkjent og utprøvd grunnlag for oppstart av norske videregående skoler basert på montessoripedagogikk.

NFFL er ikke enig i et slikt synspunkt. Vi mener at montessoriskoler finnes internasjonalt på ulike nivåer innen grunnopplæringen. Vi mener det vil være relativt enkelt for kunnskapsdepartementet å få dette dokumentert, f.eks. ved å kontakte norske eller nordiske pedagogiske miljøer på universitets- eller høyskolenivå. NFFL viser dessuten til den ledende internasjonale organisasjonen innen fagfeltet – AMI – Association Montessori Internationale. Det er sannsynlig at AMI selv kan bidra med vesentlige opplysninger for Kunnskapsdepartementet i denne saken.

NFFL vil bemerke at Norsk Montessoriforbund i sin uttalelse sier at forbundet «ikke har kunnet finne at det eksisterer en internasjonal montessoriskolemodell», og vi oppfatter dette som noe annet enn å dokumentere at det ikke finnes montessoriskoler på et videregående nivå. Vi merker oss også at NMF verken har ressurser eller kompetanse til å gjøre en utredning av innhold og kvaliteter i en montessoriskolemodell for norsk videregående nivå. NFFL mener at denne kjensgjerning svekker argumentene for ikke å skulle gi en norsk anerkjennelse av de internasjonale kvalitetene som kan dokumenteres gjennom AMI.

NFFL mener at montessoripedagogikken representerer mange positive verdier for det norske skole- og opplæringsystemet. Det er de senere årene etablert en rekke montessoribarnehager og antallet godkjent grunnskoler øker jevnt. Dette bør i seg selv tilsi at det vil være verdifullt at det i Norge etableres videregående skoler bygd på de samme pedagogiske prinsippene og metodene. På samme måte som det finnes innenfor steinskolepedagogikken en helhetlig pedagogisk verdikjede fra småskoletrinnet til den pedagogiske høyskolen.

NFFL mener høringsdokumentet har et svært negativt utgangspunkt, etter som det tar utgangspunkt i at det tilsynelatende skal være begått en systemfeil ved at utdanningsdirektoratet har gitt 3 godkjenninger for videregående montessoriskoler. For NFFL virker det som det er viktigere å stanse utbredelsen av flere private skoler enn å slippe til skoleeiere og pedagoger med interesse for å skape et bedre mangfold i opplæringstilbudet.

Etter NFFLs mening vil det være langt mer konstruktivt at KD tok initiativet til en dialog og et samarbeid mellom Montessoriforbundet og de eierne/lederne for de godkjente videregående skolene, med formål å bidra til ytterligere dokumentasjon og kvalitetssikring av den pedagogiske plattformen for å anvende montessoripedagogikk i videregående opplæring. Gjerne i samarbeid med AMI og aktuelt pedagogisk høyskolemiljø. Et slikt pedagogisk utviklingsarbeid vil kunne få positive ringvirkninger for det samlede norske utdanningssystemet, både i privat og offentlig sektor.

Konklusjoner:

NFFL er negativ til høringsforslaget, og vi bestrider den faglige argumentasjonen om at det ikke finnes internasjonal dokumentasjon på montessoripedagogiske læreprogram for videregående opplæring. At NMF ikke kjenner de standarder og programmer som forvaltes av AMI kan ikke alene være grunnlag for å underkjenne de godkjenningene som er gitt.

Vi mener derfor at de varslede tilbaketrekninger av allerede gitte godkjenninger ikke må gjennomføres.

NFFL anbefaler at Kunnskapsdepartementet tar initiativ til å samle NMF og de aktuelle skoleeierne i et felles pedagogisk utviklingsprosjekt, helst i samarbeid med relevant norsk høgskolemiljø. Og det bør i prosjektet etableres kontakt med AMI. Formål for et slikt utviklingsarbeid bør være å beskrive et helhetlig norsk montessoripedagogisk program for hele grunnopplæringen.

For styret i NFFL

Ragnar Johansen
styreleder